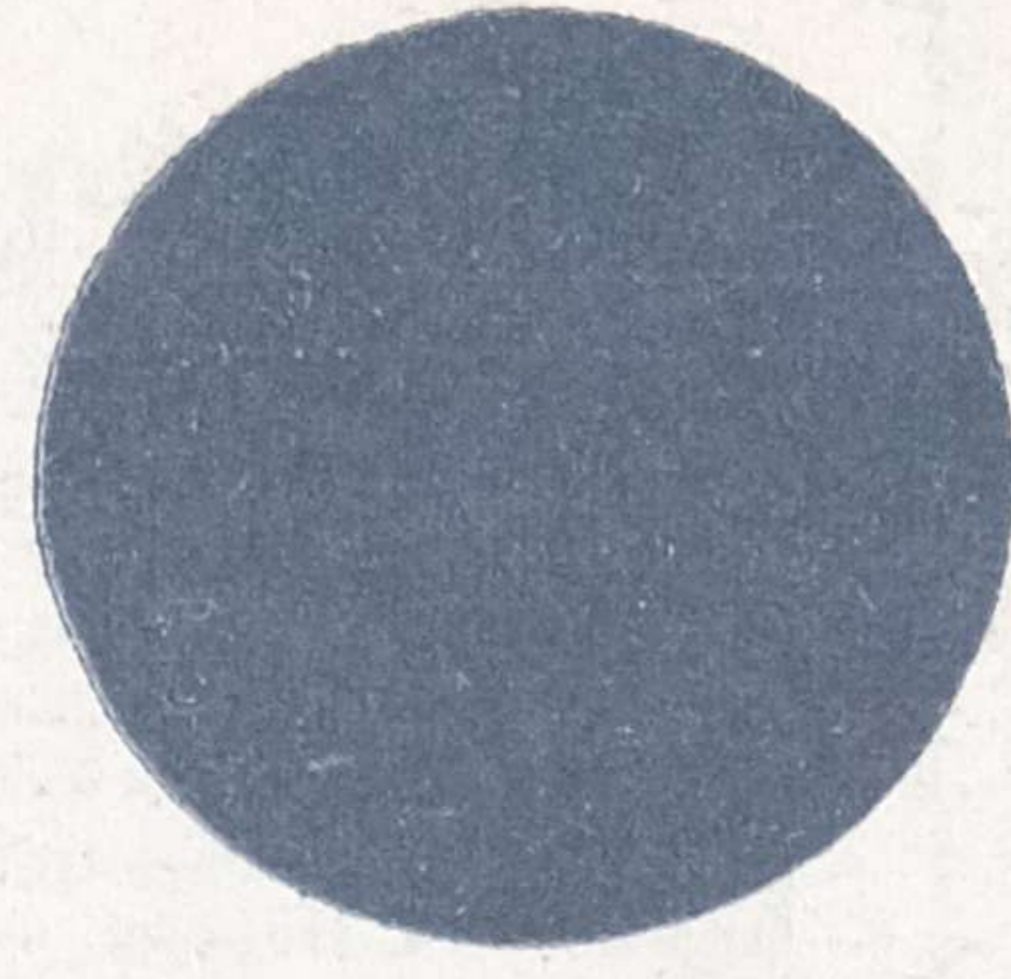

ANT

Sosyalist
Açıdan
Doğu
Sorunu
Ve Köy
Enstitüleri

Haftalık Dergi • 13 Mayıs 1969 • Sayı 124 • 125 kuruş

1
7. Yaza d.

Sayfa 10

bitmeyen kavgı

HARCAVAN, HARCANAN VE HARCATANLAR

● Türkiye'de cumhuriyet döneminin en çok sözü edilen girişimlerinden biri şüphesiz köy enstitüleri denemesidir. Köy enstitüleri Türkiye'nün eğitim ordusuna binlerce değerli genç kazandırmıştır. Ancak kapıkulu bürokrasisinin köy enstitülerini hangi nedenlerle kurdurduğu ve sonra kapatılmasına neden gerek duyduğu tam açıklığa kavuşturulmamıştır. Değerli öğretmen Asiye Eliçin, eşi rahmetli Emin Türk Eliçin ile birlikte yürüttüğü toplumsal mücadelelerinde edindiği gözlemlere dayanarak Köy Enstitüsü denemesini sosyalist açıdan değerlendirmektedir.

Asiye ELİÇİN

Köy Enstitüleri, CHP iktidarının çıkarıcı kanadının geçici gâfletinden, İ. İnönü'nün yanlış hesabından ve «Yap!» emri alınca canla - başla çalışıp yapan, «Dur!» emri ile de yavaşça ortalıktan silinen iyi niyetli emir ve memur kullarının çabasından doğdu...

TÜRKİYE Cumhuriyeti'nin adına ve kavramına en uygun, en büyük ve en olumlu - eylemi olan Köy Enstitülerini kapatmak ve ondan geride kalan değerleri yoketmek çabasının nedenlerine artık, daha gerçekçi ve sosyalist bir açıdan bakarak, değerlendirmek gerekmektedir.

Enstitülerinin değerli öğretmenleri, öğrencileri, öğrenci yurdu ve yazarları, yayla havası gibi temiz, kaynak suyu gibi şuru kafa ve gönülleriyle, kendilerini yaratma ortamı sağlıyan kurucuları içten bir bağlılıkla seviyor ve savunuyorlar; yakılan Enstitülerin savunulmasını onların savunulması ile birlikte yürütüyorlar... Ancak, Enstitülerini savunmadaki yürekli direniş, temel fikirdaki çözümsüzlükten ötürü, fikren tam destekli olamamaktadır. Temelde yatan yanlış, kendini bu devletin içinde sayanlar için, bazı şehirli toplumsal aydınların, köy enstitüleri sorununu incelemeyen, üstünkörü, anlamsız ve zorlama yorumlara girişmelerinden daha önemlidir...

Köy enstitülerini bir - iki kahramanın yaratması, bir de neğin de yoketmesi inancı, sosyal, ekonomik ve politik koşulları yoklamak, yada bunları ikinci derecede etken saymak, büyük bir yanılgıdır. Bu yanılgının düşüncelere verdiği bulanıklık ve karışıklık, devletin savunucularını bireyciliğe saplatıp bocalattığı gibi, bugünkü bozuk - düzenin sürdürülmesinde çıkarları olanların da işine yaramaktadır.

Köy enstitülerinin daha 944'lerde sallanmaya başlayıp İnönü İktidarında ve O'nun eliyle 950'de son nefesini verecek duruma getirildiği gerçeğini ES geçemeyiz! Böyle yaparsak, CHP'den hâlâ umarlıyız ve Ortanın Solu yutturmacasına kanımız demektir ki, bu yanılgıdan da öte bir «kendikendimizi aldatmak» demektir!

● Halk Partisi ve İktidarını Mevdana Getiren Belirli unsurlar:

Şimdi, savunduğumuz fikir ve görüşümüzü iyice belirtebilmek için, Halk Partisi İktidarının 938'den önceki durumuna kısaca bir göz atalım:

Halk Partisi İktidarını Atatürk

Devrimciliği yanına -kadrosu ile birlikte- Osmanlı Devlet düzenini de aktarmış, yani Osmanlı'nın köylüyü sömürmek temel prensibini de birlikte kabullenmiştir. Ama onun sadece, değişen koşullara fazla aykırı düşen sivriliklerini törpülemiştir. Böylece, eski Kapıkulu, yeni yönetici olan, yönetici memur kadrosu, üst tabakaların temsilcileri olan, toprak ve köy ağası, köy ve kasaba mütegalibesi, alır - satar Osmanlı burjuvazisi ile bir iç koalisyona girip bu ortaklarına B.M. Meclisi'nde aynı ayrı temsilcilik hakkı tanıyarak, müşterek saltanatlarını -Meclisten dışardan bıraktıkları- emekçi halkın, köylünün üstüne kurmuştur.

Tüm pazarlıkların kendi üstüne yapıldığı, nüfusun yüzde doksamı olan emekçi, köylü sınıfı sembolik olarak ta 936'lar da harmandan tutulup getirilerek Meclis'e oturtulan, köylü Satı Kadın ile temsil edilmiş oldu!

Yapılacak reformlara ses çakarmaları için, bürokrat devrimciler, koalisyona ortaklarına

gerekli çıkaryolları sağlamış, seslerini kısmışlardır... Reformlar konusunda bu yolla taviz vermemeyi sağladıkları gibi, gerektiğinde taviz bile almayı elde etmiştir Kapıkulu... Hiçbir insancıl inanca aldırmayan bu çıkarıcı güçler, ayrıca Ata'nın o zaman yurt ölçüsündeki büyük manevi gücünü de biliyorlardı... Onun için de Ata'nın ufak -tefek gözdağlarını hoşgörüyor, yeni rejimi eskisinden daha kârlı buldukları için de huzur duyuyorlardı... İçinde buldukları bu rahatlık, onlarda eski kuşkuyla yitirmiş, eskiden rahat bir sömürü için besleyip kördüğü din adamlarının ve müesseselerinin reformlara kurban gitmesine göz yummuştur. Çünkü şimdi onlara muhtaç değildir, ileride gerekirse, o zaman düşünülür... Onun bu düşüncesi, laiklik ilkesinin yerine oturmasına -geçici olarak- yarar... Ekonomik bir temeli olmayan din kurumları, çıkarlar için özel olarak beslenmeyince önemli bir mesele daha halledilmiş olur... Bu ortam yaratılınca, savaş ve sonrasında din adamlarına verilen önem değerini yitirdi ve B. M. Meclisi'nden sarıklı başlar tezelden temizlendiler...

İmtiyazlı tabakanın Batılı gibi yaşamayı getiren reformlar hoşlarına gitti, lüks yaşamayı çabuk benimsediler... Onlara bu lüks hayatı sağlamak için lokması ağzından alınan ve tek

keçisi satılan yoksul halk açlıktan, hastalıktan kırılırken onların bir elleri balda, bir elleri yağdadır. Artık cübbe giyip fes eğdirip bol cariyeli hareme gitmekten, frak ve silindir şapka giyip balolara gitmek daha çekiç gelir...

Ne var ki, köylü efendice bir uysallıkla ne denli alın teri döke de, koalisyona saltanatının bu giderlerini karşılayamaz hale gelir. Kurtuluş Savaşı'nda ve daha önce verdiği yurt kurbanlarının yokolan iş gücünü, sakkat gaziler, yaşlı erkekler, dul gelinler doldurmaya çalışmakta, genç bir öküz beş insana bedel bir değer taşımaktadır. Kara sapana eşekle birlikte koşulan gelinin avuç avuç ürettiği tahıl vergiye yetmemektedir. 15 lira verginin karşılığı yarım ton arı buğdaydır... Onun sefaleti kitaplara sığmaz. Küpündeki bulgur ve ununa kadar tahsildarın aldığı yetmiyormuş gibi, jandarmalardan yedikleri dayak da cabasıdır. Jandarma yol salgısını veremiyen köylüleri sürekli avı gibi sürer götürür köyden, uzaklardaki yol yapımına. Çıplak ayak, yarım çarık, boş mide ile döktükleri terin kârı demiryol yapımından ünlü milyon müteahhitlerin kesesine akar. Aç kalan, elinden yiyeceği alınan köylü, yabani ot yiyerek zehirlenir, bazan da ölür. Bu olaylara tanık olup isyan eden genç Cumhuriyet öğretmeni, ya-

zalarıyla bu millete gerçek bir sahip arar. Kısa sürede de o sahibin ancak köylünün kendisi olacağı gerçeğini, Onu hapse atıp türlü sıkıntılara sokan yöneticiler öğretecektir kendisine... Ve ilk öğretmen kurumu böyle başlar.

Gittikçe alt ve üst tabaka arasındaki -zaten derin olan- uçurum gittikçe daha da derinleşmektedir. Devrim ve reformların, yoksul halka fazla bir şey getirmediğini gören reformcu, ülkücü bir ruh kazanmış, şartlanmalardan korunabilmiş genç aydınlar hayal kırıklığına uğurlar. Çıkarısız bir inan ve güçle yönetimi eleştirmeye, doğruları savunmaya savaşır. Bir yandan Batının düşünce ve söz özgürlüğünü milletine hediye ettiğini övünüp duran iktidar, öte yandan düzensizlik ve olumsuzluklara karşı çıkış ve direnişleri, amansız bir zorbalıkla bastırıp susturmaya, yada para ve mevkilerle satın almaya uğraşır... En korktukları kimseler ise, hiçbir yolla satın alınamayan, doğruları ahlak, zından, işkence bahasına savunanlardır... Bu yurt ve halkseverlere, en amansız cezaları vermekte iktidarın bütün ortakları hemfikir ve yekvücuttur... Bu yüzden ortaklıklarının geleceğini - bu zararlılara karşı garantiye alırlar... Zaten var olan siyasi polis teşkilatına, Doğuya, Batıya örnek (!) bir güç ve ehli-

Dev-Güç Böyle Olmaz

● Biricik sosyalist örgütümüz TİP'e ve ANT yazarlarına zaman zaman çamur atmaktan çekinmeyen Türk Solu, 76. sayısında ağıktan açığa saldırıya geçmiş, gerçek devrimcileri en çirkin kelimelerle suçlamaya kalkmıştır.

Şüphesiz, emperyalizmin pençesindeki bir ülkede sosyalizme geçiş kolay olmayacaktır: Evvela emperyalizmin ülkemizle ilişkileri kesilmelidir. Önce «Tam bağımsız, gerçekten demokratik Türkiye kurulmalıdır.» Bu tür anti - emperyalist bir savaş, sosyalizme giden yo-

lun bir aşamasıdır. Fakat anti - emperyalist savaş verdiğimiz diye, iktidar kapmak için emperyalist güçlere kuyruk sallayanlarla güçbirliğine gitmeye kalkışılırsa, bunun adı «davaya hizmet» değil, «davaya ihanet» olur. Şunu akıldan çıkarmamak gerekir: Bir zincir, ancak en zayıf halkası kadar kuvvetlidir.

Bizdeki bütün ilerici güçlere kumanda ettiğini sanan bazı milli demokratik devrimci sosyalistler (!) işi o raddeye getirdiler ki, «sosyalizm» sözcüğünü ağza almak büyük bir günahmış gibi tanıtıldı. Neymiş efendim? Asker - sivil bürokrat ve aydın zümrelerle diğer bazı milli güçler «sosyalizm» deyince ürkerlermiş... Acaba diğer sınıf ve tabakalarla güçbirliğine gitmeyi düşünerek devrimci cepheyi parçalamayı hayalleyenler, cephelelerinde sosyalistlerden başka kimleri buldular?

Güçbirliği sınıflar arasında olmuştur... TİP, millîci

dıkları rolü gerçeklere yüzün sınıf ve tabakalara parti kapılarını açıp tuttuğuna, onları anti - emperyalist mücadeleye çağırıldığına göre, emperyalizme kuyruk sallayan partilerle güçbirliğine gitmenin ne anlamı var? Yoksa şimdiye kadar devrimciliğinden şüphe etmemeye çalıştığımız Türk Solu bambaşka hesapların peşinde midir? Devrimci cepheyi parçalayıp çöktürerek, emir ve kumandalarında olduğunu iddia ettikleri gerçek sosyalistleri başka partilere mi kaydırmayı düşünüyorlar?

ANT'çı yazarların ve TİP'çi sosyalistlerin CHP ile anti - emperyalist bir cepheye birleşilemeyeceğini çok önceden söylemeleri ve son CHP bildirisi ile bu iddianın doğrulanması, yanlış yolda olanların akıllarını başlarına getireceğine, iyice saldırganlıklarını artırarak devrimcilerle hakaret yağdırmalarına yaramaktadır.

Elbette bütün partilere rey veren seçmenlerin büyük çoğunluğu yurtseverdir, va-

findan sömürülmesini arzulamazlar. TİP ve gerçek devrimcilerin görevi, siyasi örgütlerle güçbirliği kurmak hayallerine kapılmak yerine, o siyasi örgütlere eskiden oylarını vermiş yurtseverleri uyararak anti - emperyalist cepheye kazandırmaktır.

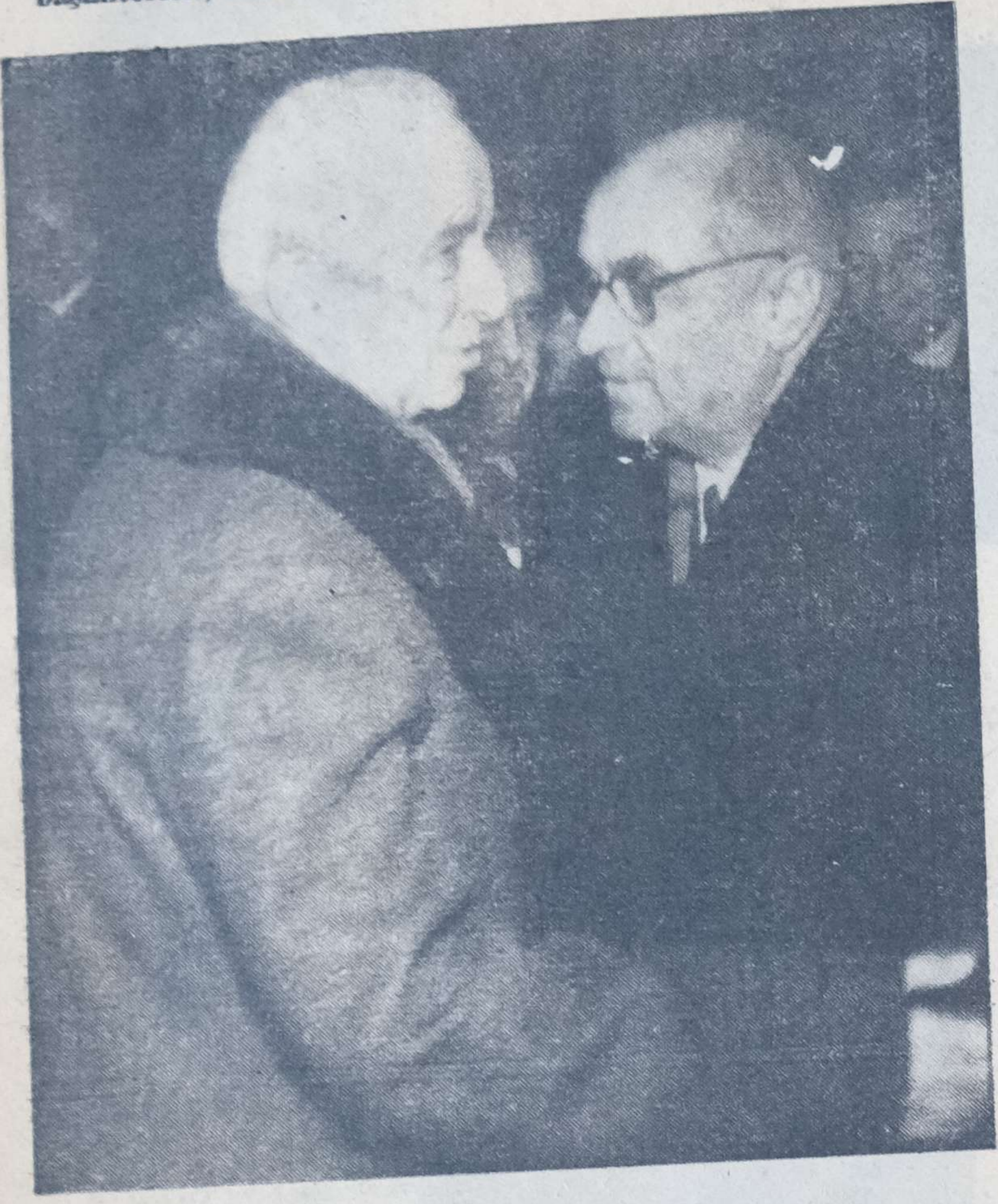
TİP ve ANT'çı yazarlar bu olumlu yönde yürüyerek anti - emperyalist savaşlarını vermektedir ve her türlü baskıya, teröre, provokasyonlara rağmen savaşlarına devam edeceklerdir.

YÜKSEL TÜRK
(Çemberlitaş - İstanbul)

Küçükömer'in Kitabı

● Hakkında dedikodusu yapılan kitabınızı okuduk. Memleketimizde solcu düşünenler içindeki yerinizi iyice belledik. Osmanlı ve Cumhuriyet bürokratinin toplumun tarihî gelişiminde oyna-

Köy enstitülerinde yapılabilmek öğrenen köy çocukları (solda), Köy ve köylü üzerine oynanan oyunun başaktörleri, İnönü ve Bayar (altta).

yet kazandırır!.. Tabutlukları ve sayısız işkence usulleri ile engizisyon zekasına parmak ısırıyorlar... Dışardaki her şüphelinin peşine yeterince de polis takılır.

Fakat iş bu bir avuç insanın zararsız kılmak çabası ile de bitmez... Dışta, kapitalist dünyamızın ekonomik krizi, - paraya çevirilemeyen mal yığıntısı yüzünden işliyeemez, üretmez hale gelip duran sanayi krizi, bol-luk bunalımı içerdeki yokluğun değerini daha da düşürdüğünden, orta ve alt tabakayı da daha zor duruma düşürdü. Huzursuzluk Kapıkulunun ortaklarına ulaşmış ve birliğin bahar havası bezulmaya yönelmiştir... Meclis'te oturan X Ağanın köylerinden geliri azalmış, para etmez olmuştur. Aracı Osmanlı özelcilerinin kârı sınırlanmış, dış ve iç ekonomik olumsuzluklar tatlı kâra kâr katmaz etmiştir... Halinden hoşnut olan yalnız yönetici yüksek kadrodur. Çünkü o.

de yüz uyar bir biçimde ele alınız bizi uyarmış oldu. Solcumun deyip 1960 darbesinden sonra açılan yeni bir kitap, mecmua, gazete pazarında yolunu bulmak için hep ithal mah yayınları satış eden tutumun karşısındayız. Sizin yaptığınız gerçekçi analize kestirme yoldan, fakat büyük ithamlarla karşı çıkmamaları gerekirdi. CHP bürokratinin toplum sürecinde oynadığı talihsiz rol, solculuğunu onun himayesi altında satış eden grubun gücüne gitmiş olacak.

Ele geçirdiği artık ürünü kaybetmemek için ve devamlı o beles yaşantıyı sürdürülebilmek için, sanayi devrimini yapmış batının üst yapı kurumlarını topluma ithal eden, buna karşı çıkan milli üretim güçlerini ezen, kısacası Türk toplumunu tekelci emperyalizmin organik bütünlüğü içine sokan anlayış kahrolsun!

SALİH RİFKİ GÜVEN
(Çanakkale)

doğrudan doğruya - fakir de olsa - devlet hazinesinden beslenmektedir (Kapıkulunun bugüne- den süren bu kaygısız doymuşluğu, İnönü'nün desteği, yıkılmamasının nedeni olmuştur).

Artan huzursuzluk Atatürk'e ekonomide liberalizme doğru eğilme gereğini duyurur. İŞ Bankası Müdürü Celal Bayar İktisat Bakanı olur... İnönü devletçiliğinden taviz vermeye yanaşmaz, elinden geldiğince... Bu alandaki anlaşmazlık iki liderin arasını açar ve bu sayede özeli kanat sanayiye yöneltilmeye çalışılır, devlet yardımı ile... Bu iki cepheli çabalar da olumlu sonuç vermektense uzak kahr... İnönü Ata'ya yenik düşer ve yerini Bayar'a bırakır. Bilinen reformlar yapıldıktan sonraki duraklama ve ekonomik yöndeki olumsuzluğa karşı alınan tedbirler yetmez. Daha önce girişilen SERBEST FIRKA denemesinin verdiği sonuç da olumsuzdur ve iktidarın gücünü yitirmeye başladığı kimsini ispatlamıştır... Soysuzlaşmış tipik Kapıkulu dalkavukları ATA ile halk arasına görünmez ağlar, yüksek duvarlar koymuşlardır.. Artık O'nun en dürüst arkadaşları bile sokulmaz yanına..

• Özetleme

Bizim Batıdan aktardığımız MEDENİ KANUN'la giriştiğimiz uygarlık çabası ancak, Osmanlı kafasına dıştan bir yaldız ve KAPIKULU Kadrosunca yönetilen Devletçiliğe iğreti bir yama olmuştur, çünkü:

Daha RÖNESANS'la uyanan Batı, bilim ve buluşlarıyla ticaretini dünya çapında geliştirmiş, zaptettikleri zengin kaynaklı sömürgeleri ile burjuvazi-yi hızla geliştirip semirtmiştir. Böylece de liberal ekonomi yolundan tarihi gelişimini yapıp tamamlayarak, kapitalist aşamaya ulaşan Batı burjuvazisi, bu gelişim ve aşamaya paralel olarak, ekonomik - ideolojik ve sosyolojik yapısı gereği ve sonucu olan bugünkü uygarlığını kazanabilmiştir.

XX. Yüzyılın başına kadar bu yolla kalkınmasını yapamamış ülkeler, kalkınmayı - gerçek sosyalizm dışında - artık bu yolla kazanma olanğını yitirmiş-

lerdir. Hatta uzayda boş, verimli bir dünya bulsalar yine o yolla kalkınamazlar... Çünkü, kendi dünyamızdaki asırlık milli sınırlarımızı bile tanımayıp kendisine fakir ülkeleri ve insanlarını toptan ipotek ettiren dev kapitalist, yeni emperyalist Amerika, buradaki gibi uzaya da uzatır vantozlu kollarını.

Artık gerikalmiş ülkeler için tek çıkar yol, iç ve dış sömürgelere bilinçli ve kesin bir «hayır!» deyip kökdü devrimini yapabilmek, yönetimi tabana indirip, emekçi halkın çıkarına ve faydasına dayıyabilmektir. Böyle yapılan bir devrim de yozlaşmış soysuzlaşmadan bir ülkeyi sosyalist yoldan kalkındırması olur ve dış sömürgeye de ancak bu yolla karşı konur. Kalkınmanın başka çıkaryolu yoktur. Türk Devriminin baştan ve

sonradan, kabullendiği belli bir ideolojisi yoktu. Ama sosyalizm dışında, ikinci yol olan liberal yolu baştan seçse idi, mevcut temelle ve yine dış nedenlerle başarı kazanamazdı. Bunun tipik örneği ve kanıtı Celal Bayar'ın - O Bayar ki Atatürk'ün devrinde de milli burjuvazinin yaratılması görevini almıştır... - ne menem bir milli burjuva olduğunu apaçık göstermektedir. C. Bayar'ın 954'te Türkiye Cumhurbaşkanı olarak gittiği Amerika'da Amerikalılara verdiği beyanattan sadece bir pasajı Cumhuriyet Gazetesi Başyazarı N. Nadi'den aktarıyoruz:

«— Türkiye'ye yapılan iktisadi yardım, zaten yükselmekte olan ekonomik bünyeye kuvvetli bir müzahir olarak gelmiştir. Türk milletin satın alma kudretinin artması ve standardının

POLİTİKA VE ÖTESİ

mehmed kemal

Satranççının sonu

AP'nin, önümüzdeki seçimlerden sonra tekbaşına bir hükümet kuracak kadar çoğunlukta çıkamaması halinde, bir CHP - AP koalisyonu düşünmeler, benimsiyenler, önerenler vardı. Çünkü oy çoğunluğuna dayanan iki büyük partinin memleketi yönetmesi, siyasi iktidardan huzur, istikrar, kuvvetli hükümet bekleyen çevrelerin işine geliyordu. Sadece içteki birtakım çevrelerin değil, dıştaki birtakım çevrelerin de işine geliyordu.

Fakat görüyoruz ki, bu varsayım artık suya düşmek üzeredir. İsmet Paşa'ya yakınlığı bilenen Metin Toker böyle bir varsayımın hiç bir zaman gerçekleşemeyeceğini, daha ortada fol yok, yumurta yokken yalanlayıverdi. Kesin bir dille yapılan bu yalanlamanın kaynağı nedir? diye sormazsınız. Her gün İsmet Paşa'nın sofrasında, yakınında ne siz bulunuyorsunuz, ne ben bulunuyorum. İsmet Paşa'nın çevresinde böyle şeyler şimdiden konuşulmaya başlamıştır ki, «dügün değil, bayram değil, eniştem beni niye öptü?» kabilinden Toker kimse ağzını açmadan, AP ile CHP'nin bir koalisyonunda birlikte bulunmuyacaklarını ortaya atıvermiştir. Metin Toker, sadece AP ile CHP'nin bir koalisyonunda birlikte bulunmuyacaklarını söylemekle yetinmemiş, koalisyon yapılamadığı takdirde çıkacak sakıncalara da bir çözüm yolu bulmuş ve göstermiştir. Hükümet kuramayacak kadar bir çoklukla seçimlerden çıkacak olan AP hükümeti kurmada zorluğa uğradığı zaman, CHP onu namerde muhtaç komayacak, destekleyecek, gerekli güven oyuna katkıda bulunacak, hükümet kurmasını sağlayacaktır: CHP oylarının desteği ile pekiştirilecek bir AP hükümeti işbaşına gelecektir. Diğer küçük partilerle flört etmesine, onların desteğini dilemesine ihtiyaç kalmıyacaktır. CHP'nin oy desteğini alan AP hükümetinin, her çırpışta dizginleri CHP'nin elinde olacaktır. Siyasi düzlemde:

«— Benim istediklerimi yapmazsan, desteğimden yoksun kalırsın. Seni deviririm ha!..» tehdidi ile, daima, karşı karşıya bulunacaktır. Hükümeti kurduktan sonra da, AP:

«— Seçimleri takip eden bir yıl içinde seçimlere gideceğim...» taahhüt ve sözünü verecektir.

Durup dururken, bu çözümyolu Metin Toker tarafından niye birdenbire ortaya atılmıştır? Halen CHP ile AP arasında, aslında, bir çok seçim öncesi anlaşmazlıkları vardır. Bunlar, geri alınan Nizam Kanun tasarısı, TRT kanun tasarısı, boyveren ve gelişen İmran Öktem'in cenaze merasiminde geçen olaylardır. Bunları aralarında bir karara bağlamadan, bir çözümyolu bulmadan, CHP'nin, AP'nin kuracağı hükümete destek olacağı vadinde bulunması, bunu Ecevit veya bir CHP sorumlusunun ağzından değil de Metin Toker'in ağzından kamuoyuna duyurmasındaki hikmet ne ola? Bunun üzerinde düşünmek gerekir. A-caba Pembe Köşk, CHP'nin bütün hiyerarşik yönetim dallarına, CHP'li seçmene rağmen, başka bir oyunun peşinde midir? Ger-

çi Metin Toker, Ortanın solundaki CHP'ye kendi sınırlamasına göre, aşırı solcuların sızmasını, düşüncelerini söylemesini, hat-tâ itiraz etmesini engellemiş, tümüne birt-den, kendi özel deyimiyle kriptolar sıfatıyla yakıştırmıştır. Bundan maksat da, CHP'nin desteğini bulacak bir AP hükümeti kurulması düşüncesine vaki olacak itirazları önlemek, bu itirazların aşırı solculardan geldiği ön yargısını öncelikle zihinlere yerleştirmek, itirazcıları yasak bölgeye itmektir. Bu da açıkça anlaşılıyor.

Bütün bunlar bilindikten sonra, AP yöneticileri böyle bir oyuna gelirler mi? Dizginleri CHP'nin elinde bir hükümet kurup, yeniden İsmet Paşa'nın oynacağı olmayı isterler mi?

AP seçmen kitlesi, AP'nin ardında bulunan güçler rıza gösterirler mi? Hazır bir seçime gidilirken yeni bir İsmet Paşa oyununa tekrar gelirler mi? Yahut, ya her-ro, ya merro diyerek seçimi çoğunlukla kazanmak için var güçlerini kullanmazlar mı?

AP ve CHP ile istikrarlı bir hükümet kurarak, CHP'de, TIP'te ve aydın çevrelerle sağlam güçlerde gelişen sol akımı ezme ve memleketi yönetmek fikri, minel kadim Feyzioglu'nun tekelindedir. Hakkını yememek gereklidir. Yeni bir teklifle, Metin Toker aracılığı ile, bu hakkı İsmet Paşa yemek mi istemektedir?

Dış ticaret açığı Merkez Bankası hesaplarında korkunç bir biçimde sırtınmakta, pahalılık almış başını gitmekte, Türk parasının yeni bir devalüasyona amade bulunduğu görülmekte ve iş çevrelerinin sözcüsü Vehbi Koç alarm işaretini vermekte iken CHP'nin bu dostça davranışının doğrultusu nedir? AP bir buçuk yıl daha iktidarda kalarak tümünden yıkılacak mı? Bunu AP'liler görmezler mi? İsmet Paşa, İmran Öktem meselesini iyice biliyormuştur. Bununla, dinci çevrelerden oy alamıyacağını, bu oyları kenara ittiğini de belli etmiştir. Zaten 1965 seçimlerinde, İmran Öktem'in başkanlığını ettiği bir Yargıtay ilamına dayarak Nureulara savaş açmış, dinci çevrelerin oylarını yitirmişti. Bu kez bütün dinci çevreleri karşısına alarak, onların oylarına muhtaç olduğunu bir kez daha belirtmiştir. Nerden gelirse gelsin çok oydan yana olan CHP'liler de bu davranışı hüznüyle seyretmektedirler. Peki varılacak sonuç?

Bizce sonuç, gerici diye nitelendirilen büyük kitlelerin oyunu AP'ye yöneltmek, AP'yi çıkmaza sokmak, oyların sahiplerini hüsrana uğratmak, oylarını geçersiz hale getirerek, bu kitleyi AP'ye, AP'yi bunlara kırdırmaktır. Böyle nisbeten birkaç yıl sürececek bir oyunun sahneye konmasına memleketin zamanı ve tahammülü var mı? İsmet Paşa fiziksel zamanın kendisinden yana olmadığını bildiği halde böyle fiziksel bir zamana neden oynamaktadır?

Stefan Zweig'in bir hikayesinde bütün taşlarına hakim bulunan oyuncunun, son taşı oynamaya elini uzattığı zaman ömrünün yetmediğini, hepimiz, hatırlarız.

yükselmesiyle memleket mamul maddeler ve istihlak maddeleri için büyük bir pazar haline gelecektir. Yeni kabul edilen bir kanun, yabancı sermayenin Türkiye'ye en müsait şartlar altında akmasını mümkün kılacaktır. Hulusa denebilir ki, Türkiye'de sarfedilen her dolar münbit bir toprağa ekilmiş refah ve bereket filizleri verecek bir tohum gibidir.»

Şimdi bu adamın döktüğü dil, mirasyedi tenbel bir Osmanlı haylazının apartmanlarını kiraya vermek ve yangılip yatmak için kiracıya döktüğü dilden farklı mıdır, ve neresindedir milli haysiyet, milli burjuva bilinci O'nun?... Gelecek yazımızda, İnönü'nün köy enstitülerini kurmakta Osmanlılık hesabını inceliyeceğiz.